

۲۰۱۸/۱۰/۲۵

انينا احمدي

مذاكرات معيوب امريكا

نماینندگان خاص ایالات متحده آمریکا برای دومین بار با هیأت سیاسی طالبان در قطر به طور مستقیم در پیوند به گفت و گوهای صلح مذاکره کردند. نمایندگان آمریکا و طالبان ضمن تأیید مذاکرات مفصل در دوحه، گفت و گوهای دو طرف را «مثبت و سازنده» خوانده‌اند.

زلمی خلیزاد مشاور وزارت خارجه آمریکا در امور صلح افغانستان، مأموریت‌اش را برای پایان جنگ هفده ساله در این کشور آغاز کرده است.

در مذاکرات هیأت امریکایی با طالبان، بحث تغییر قانون اساسی، مشارکت طالبان در قدرت و خروج نیروهای امریکایی به نحوی جدی مورد بحث قرار گرفته است.

آقای خلیزاد که پیشینه کار طولانی در کابل دارد و به حیث سفیر و نماینده خاص آمریکا در امور افغانستان

دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا - زلمی خلیزاد

ایفای وظیفه کرده است، کمر بسته که گره کور جنگ و بحران افغانستان را باز کند. او، از روابط خوبی با جمعی از سیاسیون داخلی برخوردار است. اما کشورهای منطقه به‌شمول پاکستان با سوءظن به خلیزاد نگاه می‌کنند. خلیزاد از روابط پنهانی با طالبان برخوردار است. او، سال‌ها به دفاع و حمایت از طالبان سخن و قلم زده است، اما بازی جنگ افغانستان پیچیده تر از آن است که طی دو سه جلسه و گفت و گویی باز شود.

در مأموریت تازه، خلیزاد ملاقات‌هایش را با سیاست‌گران داخلی آغاز کرد. او دیدگاه‌های جریان‌ها و چهره‌های سیاسی را در پیوند به مذاکرات صلح افغانستان گرفت و راهی برخی از کشورهای منطقه گردید. خلیزاد به پاکستان، امارات متحده عربی، عربستان و قطر رفت و با نمایندگان ارشد این کشورها در پیوند به صلح افغانستان به مذاکرات پرداخت.

او در ادامه، با نمایندگان طالبان در قطر گفت و گو کرد و سپس به کابل آمد و بار دیگر رهبران حکومت وحدت ملی افغانستان و شخصیت‌های سیاسی این کشور را به ملاقات فراخواند. محور صحبت‌های خلیزاد با سران

حکومت افغانستان و نمایندگان کشورهای خلیج و پاکستان، جستجوی راه حل فوری به طولانی ترین جنگ تاریخ ایالات متحده آمریکا گفته شده است.

دونالد ترامپ رییس‌جمهوری ایالات متحده آمریکا مصمم است که پای کشورش را از باطلاق افغانستان بیرون سازد. به همین دلیل، خلیلزاد و جمعی از سیاستمداران دیگر امریکایی تلاش می‌ورزند که به هر طریق ممکن راه حلی دریابند؛ ولو این راه حل ناپایدار، مقطعی و غیر قابل اطمینان باشد.

اگر ایالات متحده آمریکا به دنبال ختم جنگ و صلح پایدار و عادلانه در افغانستان باشد، این گونه در پی راه کار عجولانه و چاره سازی معیوب بر نمی‌آید. امریکایی‌ها بخش کلانی از کشورهای منطقه را از قضیه صلح و جنگ افغانستان خارج ساخته‌اند. آنان روسیه، چین، ایران و حتی هند را در مذاکرات صلح افغانستان دور زده‌اند. ایالات متحده آمریکا به خوبی از نفوذ و ظرفیت‌های این کشورها در تسهیل مذاکرات صلح، کشاندن پای طالبان به گفت و گوها و ختم جنگ در افغانستان آگاه است؛ اما به دلیل عدم اراده کافی در پایان منازعه تاریخی افغانستان، هرگز حاضر به سهم ساختن کشور‌های منطقه در مذاکرات صلح نبوده است. نماینده خاص آمریکا در امور صلح افغانستان به دو سه کشور مشخص در منطقه رفته و با آنان در پیوند به آینده طالبان، صلح و سرنوشت افغانستان مذاکره کرده و اما از کنار ایران، روسیه، چین و کشورهای آسیای مرکزی که همسایگان افغانستان هستند و از وضعیت این کشور رنج می‌برند، به سادگی عبور کرده است. چنین سیاستی معیوب و ناقص است. کشورهای منطقه در تمام جلسات مشترک در پیوند به صلح آمریکا را دعوت کرده‌اند، اما واشنگتن همه کوشش را کرده است که نقش کشورهای منطقه در قضایای افغانستان منقذی شود.

کشور‌های منطقه از عواقب تصامیم عجولانه ایالات متحده آمریکا نگران هستند. نگرانی اکثر کشورهای منطقه در پیوند به قضایای افغانستان مشترک است. همه نگران افتیدن افغانستان به کام تروریسم جهانی و داعش هستند. کشورهای منطقه بشمول آسیای مرکزی، هند، ایران و روسیه، به شدت نگران قراردادی و رسمی شدن جنگ خونین هفده ساله افغانستان هستند. در روزهای اخیر، بحث خصوصی سازی جنگ بالا گرفته است. حکومت افغانستان با قاطعیت این طرح را مردود خوانده و ایالات متحده هم گفته است که جنگ افغانستان خصوصی نخواهد شد، اما برخی حلقه‌ها با نفوذ در ایالات متحده آمریکا تلاش دارند که مسوولیت جنگ افغانستان را به شرکت‌های خصوصی از جمله بلک و اتر بسپارند. کشورهای منطقه با نگرانی تحرکات تازه واشنگتن را در افغانستان دنبال می‌کنند. واگذار کردن جنگ به کمپنی‌های خصوصی، مغایر تمام اصول و معیارهای دولت داری است و خطر جدی به امنیت افغانستان، منطقه و جهان محسوب می‌شود. برخی ناظران معتقد هستند که مهمترین مأموریت خلیلزاد و اگذارای جنگ به کمپنی خصوصی است. این کار به دو هدف عمده صورت می‌گیرد: نخست، مسوولیت شانه خالی کردن و دوم کم کردن هزینه سنگین امریکایی‌ها در جنگ افغانستان.

همه جهان به شمول دو طرف منازعه، به این باور مشترک دست یافته‌اند که «جنگ افغانستان راه حل نظامی ندارد»؛ با این حال، هیچ طرفی گام اساسی در اقتناع طرف دیگر بر نداشته است.

امریکا برای آرامی و صلح افغانستان تلاش نمی‌کند. تلاش واشنگتن این است که از ورطه افغانستان بیرون شوند. اما در سوی دیگر، همه کشورهای منطقه نگران خروج زود هنگام نیروهای امریکایی از افغانستان، سپردن مسوولیت جنگ و مبارزه با تروریسم به کمپنی‌های قراردادی که به فساد، استخراج غیرقانونی نفت و گاز، معادن و اختلاس میلیارد دلاری متهم بوده و بی پروایی به نگرانی‌های معقول و به مورد کشورهای منطقه هستند. پایان